

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Art. II. Quid sit Ebrietas?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

confusum, vel delectationem mortalem, vel ad eam ordinatur. *ibid*

3. Multiloquium.

4. Scurrilitas, quæ ab inepta lætitia, & multiloquio differt, quod illa sit in appetitu, istud in verbis, hæc in verbis, & gestibus, dicitque semper aliquam inhonestatem, licet (per se, & secluso scandalo) venialem: v.g. scurrilia dicere, vel canere, ventum emittere, &c. ex levitate ad risum excitandū: mortale tamen esset, si fieret causā delectationis venereæ, *Baldell. l.c. E scob. 1.2. E 2. c. 4*

Ex parte corporis, Immunditia, Vomitus, & Seminis effusio. Quæ ultima, si voluntaria sit, mortale est, v. *Lay. lib. 3. f. 4. Less. lib. 3. cap. 3. Baldell. l. 3. cap. 29.*

ARTICULUS II.

Quid sit Ebrietas?

Resp. Malitia ebrietatis plenæ & perfectæ, in eo consistit, quod quis sine justa & gravi causa, tantum ob voluptatem, aut ingluviem, sciens volens, privet se usū rationis; non simpliciter, id quod sit in somno, modo naturali instituto ab authore naturæ, ad virium & imaginis Dei conservationem; sed violenter & modo innaturali, rationem perturbando, & Dei imaginem deturpando, in modum amentis bruti, ac simul insuper privando se proxima potestate utendi ratione, ad omnem subitam necessitatem. *Ita docens commun. Doct. Vnde resolves.*

I. Perfecta ebrietas, quæ prædicto modo ratione planè

planè sopitur, est ex genere suo mortale: quoniam censetur Deo injurium, eius imaginem sicut turpare. *Est communis Doct.*

II. Non est peccatum, ineibriare se ex scripto Medicorum, sicut aliter sanitas recuperari non possit. *Sylv. Cajet. Laym.*

III. Nec item est peccatum, si quis cogitat intento ense. *v. Less. l. 4. cap. 3. d. 4 num. 37, 4. zor. Regin. Baldel.*

IV. Mortale est, alium ineibriare velle, provocare ad æquales haustus, cum intentione ineibriandi, aut advertentia secuturæ ebrietatis in se aliove. *Less. l. c.*

V. Si justa causa est, ut v. g. si grande malum non possit aliter impediri, nisi authorinebrietur, licet eum inducere ad ebrietatem, quæ saltem ipsi non sit voluntaria, ut scilicet præter intentionem, ideoque inculpabiliter inebrietur; v. g. vinum fortissimum, aut medicatū propinando, cuius vi ignorata decipiatur. Unde sic possit inebrieare eos, qui alioqui essent prodituri ulti-
bem, vel te abducturi. *Less. l. c. & Sanch. l. 2. t. 1. mat. d. 11.* An vero hoc casu liceat inducere ad ebrietatem ipsi voluntariam, dubium est. *Less. l. 4. cap. 3. dub. 4. num. 32. affirmat, quia inquit, licet suadere & inducere ad minus malum, ut impeditur maius, Laym. l. 3. f. 4. num. 6. rectius negat: quia nullo casu licet inducere ad peccatum.*

VI. Si quis non prævidit periculum ebrietatis, & sic vino captus est, aut in auram exiens, vento turbatus est, nec hoc prævidit, vacat culpa. *Unde multi excusantur, qui prudenter sæpe ju-*
dant,

dicant, adhuc se haustum facere posse sine noxa; desinent tamen prudenter id judicare, si contraria de se experientiam habeant.

VII. Si quis post potum discernere adhuc possit inter bonum & malum, licet nonnihil phantasia turbata sit, aut sequatur vomitus, lingua titubet, pedes vacillent, oculi cernant duplicitia, vel domus gyrari videatur, nondum plena est ebrietas; ideoque tantum peccatum veniale, quamvis ex gravioribus, si deliberatè sit commissum, v. Laym. loc. cit.

VIII. Plena ebrietas notatur ex his signis, quæ dat *Leff. dub. 2. num. 30. Et Regin. 1.* Si quis non meminerit dictorum, factorum, quomodo vel quando domum deductus. 2. Si commisit ea, quæ nunquam aliàs sana mente solet, v. g. si præter morem turpia sit locutus, turbavit domum, uxorem verberaverit, &c.

IX. Mala in ebrietate commissa, si prævisa non sunt, aut sit adhibita cautio, culpâ vacant.

DUBIUM VI.

Quid sit ira?

Resp. Est inordinatus appetitus vindictæ. Quæ inordinatio, secundum *D. Thom.*, duplitter fieri potest. 1. Ex parte modi irascendi, ut v. g. si nimium interius exardescas, vel exterius persigna nimis patefacias. 2. Ex parte objecti, ut si vindictam appetas plane injustam ob causam; vel si justo maiorem, v. g. optando inimico mortem, quam non est meritus; vel exequandam propria